

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym dnia 6 sierpnia 2012 roku przeciwko G. K. powód G. Z. wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 6.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi: 1) od kwoty 1.000 zł od dnia 11 kwietnia 2007 roku do dnia zapłaty, 2) od kwoty 1.000 zł od dnia 11 maja 2007 roku do dnia zapłaty, 3) od kwoty 1.000 zł od dnia 11 czerwca 2007 roku do dnia zapłaty, 4) od kwoty 1.000 zł od dnia 11 lipca 2007 roku do dnia zapłaty, 5) od kwoty 1.000 zł od dnia 11 sierpnia 2007 roku do dnia zapłaty i od kwoty 1.000 zł od dnia 11 września 2007 roku do dnia zapłaty. Wniósł także o zasądzenie kosztów procesu. Z uzasadnienia pozwu wynika, że powód dochodzi zapłaty wskazanej kwoty od pozwanego z tytułu zobowiązania wynikającego z oświadczenia podpisanego przez pozwanego i datowanego na dzień 20 marca 2007 roku.

Na rozprawie w dniach 14 grudnia 2012 i 14 marca 2014 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa, przy czym na rozprawie w dniu 14 marca 2014 roku, na wypadek uwzględnienia powództwa, podniósł zarzut przedawnienia roszczenia w zakresie, w jakim obejmuje ono żądanie zapłaty odsetek. Po przesłuchaniu stron na tym samym terminie rozprawy pełnomocnik pozwanego, twierdząc, iż dochodzone w sprawie roszczenie pozostaje w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez powoda i pozwanego, podniósł zarzut przedawnienia roszczenia również w zakresie żądania zapłaty należności głównej.

Wyrokiem z dnia 28 marca 2014 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach zasądził dochodzoną należność z odsetkami od dnia 6 sierpnia 2009 roku do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części i orzekł o kosztach procesu stosownie do wyniku sporu.

W uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia Sąd orzekający dokonał następujących ustaleń faktycznych.

Powód udzielił pożyczki w kwocie 6.000 zł. Pozwany pośredniczył w przekazaniu tej kwoty za wiedzą i zgodą powoda G. T.. Powód znał G. T., a o pośrednictwo w przekazaniu kwoty pożyczki zwrócił się do pozwanego, gdyż ten udzielał pożyczek w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej i miał w tym zakresie większe doświadczenie. Również sam pozwany pożyczył G. T. kwotę 6.000 zł. Zyskami z udzielonych pożyczek strony procesu miały się podzielić w częściach równych. W oświadczeniu datowanym na dzień 20 marca 2007 roku podpisanym imieniem i nazwiskiem pozwanego oświadczone, że w miesiącu wrześniu 2006 roku pozwany przyjął od powoda kwotę 6.000 zł, którą przekazał zgodnie z wolą powoda w formie pożyczki G. T., który miał kwotę tą zwrócić do dnia 3 stycznia 2007 roku. Oświadczone ponadto, że sumy tej od G. T. pozwany nie otrzymał, a ponieważ udzielenie pożyczki powstało niejako z jego, to jest pozwanego, inicjatywy, oświadczone że w przypadku braku zwrotu pożyczki przez G. T. do dnia 2 kwietnia 2007 roku, pozwany zapłaci powodowi wyżej wymienioną sumę w 6 ratach począwszy od 10 kwietnia 2007 roku. Oświadczone również, że pozwany wysokość raty ustalił na kwotę 1.000 zł miesięcznie za zgodą powoda, a oświadczenie to odczytał w obecności żony powoda. Oświadczenie to napisał i podpisał pozwany w obecności powoda i jego żony. Pożyczona kwota nie została powodowi zwrócona. Po podpisaniu oświadczenia powód otrzymał od pozwanego niezupełniony weksel i formularz umowy pożyczki podpisane nazwiskiem T. G.. Powód przyjął od pozwanego te dokumenty. Dokonując powyższych ustaleń Sąd I instancji uznał roszczenie główne za zasadne w całości, zaś roszczenie odsetkowe za zasadne w części nie objętej zarzutem przedawnienia. Analiza treści oświadczenia datowanego na dzień 20 marca 2007 roku i podpisanego przez pozwanego prowadzi do wniosku, iż jest to oświadczenie w przedmiocie udzielenia powodowi przez pozwanego poręczenia wykonania przez G. T. zobowiązania do zwrotu pożyczki w kwocie 6.000 zł udzielonej przez powoda. Na taki charakter zobowiązania podjętego przez pozwanego wskazuje w szczególności fragment oświadczenia o treści: „Jako że udzielenie pożyczki panu T. powstało niejako z mojej inicjatywy oświadczam, że w przypadku nie zwrócenia pieniędzy przez pana T. do dnia 02.04.2007 zapłacę w/w sumę w 6 ratach począwszy od 10.04.2007”. Tej treści oświadczenie odwzorowuje treść przepisu art. 876 k.c. Zgodnie z nim, przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Pozwany zaciągnął względem powoda zobowiązanie do zapłaty kwot wskazanych w oświadczeniu na wypadek, gdyby G. T. nie uiszczył ich w terminie do dnia 2 kwietnia 2007 roku.

Ponieważ pozwany nie udowodnił przy tym, aby on sam lub G. T. zapłacili powodowi jakąkolwiek część z kwoty pożyczki, o której mowa we wspomnianym oświadczeniu, winien on jako poręczyciel zwrócić powodowi wskazaną w oświadczeniu kwotę 6.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od terminów płatności każdej z 6 rat wynoszących po 1.000 zł.

Zarzut przedawnienia w zakresie w jakim odwołuje się do związku roszczenia dochodzonego w pozwie z prowadzeniem przez powoda działalności gospodarczej jest nieuzasadniony. Strona pozwana nie udowodniła bowiem, aby powód prowadził kiedykolwiek działalność gospodarczą, i tym samym, aby umowa pożyczki i umowa poręczenia zostały zawarte w związku z prowadzeniem takiej działalności. Jednakże w zakresie, w jakim zarzut przedawnienia dotyczy roszczenia o zapłatę odsetek zarzut zasługuje na częściowe uwzględnienie z uwagi na okresowy charakter świadczenia polegającego na zapłacie odsetek za czas opóźnienia. Roszczenie o takie świadczenie przedawnia się bowiem z upływem trzech lat (art. 118 k.c.). Roszczenie o zapłatę odsetek, które narosły od każdej z 6 rat w okresie poprzedzającym o więcej niż trzy lata datę wniesienia pozwu, czyli za okres do dnia 5 sierpnia 2009 roku włącznie, uległo zatem przedawnieniu.

Powyższe rozstrzygnięcie apelacją zaskarżyła strona pozwana żądając zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości z uwzględnieniem kosztów postępowania za obie instancje. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie prawa procesowego to jest art. 321 § 1 k.p.c. oraz 233 § 1 k.p.c., a także naruszenie prawa materialnego to jest art. 876 k.c. i art. 118 k.c.

Powód nie złożył odpowiedzi na apelację.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest bezzasadna a podniesione w niej zarzuty chybione.

Na wstępie należy wskazać, iż wobec rozpoznania sprawy w postępowaniu uproszczonym Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹³ § 2 k.p.c. może ograniczyć uzasadnienie jedynie do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku zapadłego w postępowaniu odwoławczym z przytoczeniem przepisów prawa. Sąd Okręgowy miał także na uwadze, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 1 k.p.c. apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, bądź naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Oznacza to, że w postępowaniu uproszczonym zarzutów apelacyjnych nie można oprzeć na kwestionowaniu ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji a do tego sprowadzają się zarzuty naruszenia prawa procesowego.

Jako chybiony należy ocenić zarzut apelującego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k.p.c., polegający na ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego bez jego wszechstronnego rozważenia w oparciu o zasady logiki i doświadczenia życiowego. Odnosząc się do powyższego zarzutu należy wskazać, iż w myśl art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Z uwagi na przyznaną sądowi swobodę w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie wtedy, gdy podstawą rozstrzygnięcia uczyniono rozumowanie sprzeczne z zasadami logiki bądź wskazaniem doświadczenia życiowego. W niniejszej sprawie Sąd I instancji opierając się na zeznaniach świadka oraz stron postępowania w sposób prawidłowy i wnikliwy ustalił istotne okoliczności przedmiotowej sprawy. W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującego w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w

tym zakresie zarzuty stanowią w istocie jedynie polemikę z prawidłowymi i nie obciążonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Nie ma też racji skarżący podnosząc zarzut naruszenia art. 321 § 1 k.p.c. Granice żądania w rozumieniu art. 321 § 1 k.p.c. określa przede wszystkim wysokość dochodzonych roszczeń, co oznacza, że sąd nie może uwzględnić roszczenia w większej wysokości niż żądał powód (zasądzić ponad żądanie). Przepis ten, określając granice wyrokowania, wskazuje również, że sąd nie może wyrokować co do rzeczy, która nie była przedmiotem żądania, czyli zasądzić coś innego niż strona żądała. Żądanie powództwa określone jest przez jego przedmiot oraz podstawę faktyczną. Oznacza to, że sąd nie może uwzględnić roszczenia w oparciu o inną podstawę faktyczną niż wskazana w pozwie. Jeżeli natomiast przedmiot żądania i jego podstawa faktyczna są te same, to nie dochodzi do naruszenia zakazu określonego w art. 321 § 1 k.p.c. (wyr. SN z 15.10.2010 r., III UK 20/10)

Uwzględnienie powództwa z innych podstaw prawnych niż wymienione w pozwie, jednak w oparciu o stan faktyczny przedstawiony przez strony, nie narusza art. 321 k.p.c. (orz. SN z 25.10.1937 r., II C 1174/37, OSN 1938, Nr 7, poz. 334). Za trafne uznać również należy stanowisko Sądu Najwyższego, według którego Sąd nie jest związany podstawą prawną powództwa i może badać jej prawidłowość, bez względu na to, czy na skutek wyboru przez powoda żądania i określenia jego podstawy faktycznej wyłączona jest możliwość orzekania co do innego wchodzącego w rachubę roszczenia materialno prawnego. Konsekwentnie nie stanowi naruszenia zakazu z art. 321 § 1 k.p.c. odniesienie się do różnych konstrukcji prawnych, relacji między roszczeniami, zwłaszcza gdy ocena ta motywuje przyczynę zmiany zaskarżonego orzeczenia przez sąd odwoławczy. Podsumowanie tych rozwiązań powinno znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia w części obejmującej wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 328 § 2 w zw. z art. 391 k.p.c.) (zob. wyr. SN z 12.2.2002 r., I CKN 902/99)

Przenosząc powyższe rozważania na realia rozpoznawanej sprawy wskazać należy, iż Sąd orzekający w żadnym razie nie przekroczył granic orzekania zakreślonych dyspozycją komentowanego art. 321 § 1 k.p.c. Poruszając się na gruncie podstawy faktycznej zakreślonej stanowiskami stron dokonał jej prawidłowej subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod normę prawną art. 876 k.c. prawidłowo przy tym oceniając częściowo słuszny zarzut przedawnienia.

Mając powyższe na uwadze, wobec bezzasadności apelacji oraz nie ujawnienia okoliczności, które winny być uwzględnione w toku postępowania apelacyjnego z urzędu, Sąd Okręgowy oddalił apelację w oparciu o art. 385 k.p.c.